

УДК 658:631.004.14

С.С. Панасюк, кандидат сільськогосподарських наук

Ю.О. Соколюк, кандидат історичних наук

О.І. Вітвіцька, старший науковий співробітник

А.М. Ткаченко, науковий співробітник

ННЦ «ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕРОБСТВА НААН»

МАРКЕТИНГ ІННОВАЦІЙ ТА ЇХ ЕФЕКТИВНІСТЬ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Інновації – це новостворені або вдосконалені конкуренто-спроможні технології, продукція чи послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва або соціальної сфери і користуються попитом на ринку [5, с.4-6].

Визначальна роль у вирішенні вищенаведеного завдання належить агромаркетингу [8. с. 5- 9] і здійсненню трансферу інновацій, які є дієвими комплексно-системними методами вирішення проблем з одночасним охопленням усіх стадій виробництва і поширення товару, в тому числі й наукового, починаючи з вивчення потреби та прогнозування попиту [6. с.16], розробки галузевої політики виробничих програм і закінчуючи впровадженням конкретних наукових розробок у господарствах різних форм власності.

Виходячи з цих завдань, співробітниками ННЦ "Інститут землеробства НААН" проводились маркетингові дослідження з наступних напрямів: вивчення попиту суб'єктів аграрного сектору економіки на наукові розробки в галузях селекції і насінництва, землеробства (в т.ч. агрохімія), рослинництва, кормовиробництва і луківництва, аграрної економіки і земельних відносин.

**Таблиця 1. Маркетинг наукових розробок
ННЦ “Інститут землеробства НААН” за 2006-2012 рр.**

№ н/п	Назва наукової продукції	Проведено заходів з вивчення попиту на наукову продукцію	Одержано запитів на використання розробки	Кількість укладених угод	Споживачі наукової продукції
1	Сорти рослин	Опитування (512) Анкетування (174)	1786	1602	Агроформування різних форм власності
2	Технології вирощування сільськогосподарських культур	Опитування (286) Анкетування (92)	269	152	Агроформування різних форм власності
3	Технології охорони ґрунтів і підвищення їх родючості	Опитування (123) Анкетування (74)	131	117	Агроформування різних форм власності
4	Системи землеробства, питання землекористування та економічні відносини	Опитування (131) Анкетування (62)	183	139	Агроформування різних форм власності

У рослинництві проводився моніторинг за продуктивністю нових сортів, системами удобрення за етапами органогенезу рослин, захисту посівів від хвороб, шкідників і бур'янів, технологій вирощування сільськогосподарських культур з рівнем високого енергетичного насичення (пшениця озима, жито озиме, тритикале, пшениця яра, ячмінь ярий, овес, кукурудза, гречка, просо, горох, люпин, соя, ріпак, багаторічні й однорічні трави).

У землеробстві проводилися маркетингові дослідження інновацій з обробітку ґрунту, системи удобрення, заходів боротьби з бур'янами, прийомів підвищення родючості ґрунтів і захисту їх від ерозії, системи сівозмін з різним ступенем насичення зерновими (до 100%), технічними (цукрові буряки) до 25-30%, соняшником до 40% і кормовими культурами.

Маркетингові дослідження у сфері АПК проводились із залученням більше 800 агропідприємств Київської області та інших регіонів країни. Також досліджувалась кон'юнктура аграрного ринку України, визначався механізм співпраці з товаровиробниками.

Основними методами проведення маркетингових досліджень були опитування (1052 респондентів), анкетування (400 респонденти), системний аналіз, математично-статистичний метод (таб.1).

Для виконання програми маркетингових досліджень за 2005-2014 рр. Київським регіональним Центром наукового забезпечення АПВ залучалось 18 науково-дослідних установ з усіх галузей сільськогосподарського виробництва: землеробства, рослинництва, кормовиробництва, плодівництва і овочівництва, селекції та насінництва, тваринництва, аграрної економіки і земельних відносин.

Результати маркетингових досліджень показали (мал. 1), що серед новітніх розробок аграрної науки на виробництві Київщини високим попитом користуються сорти і гібриди рослин (74%), технології вирощування сільськогосподарських культур значно менше (12%), інші розробки – (14%).

Найбільший попит у виробників сільськогосподарської продукції Київщини на сьогодні мають сорти пшениці озимої: Ювіляр миронівський, Світанок миронівський, Новокиївська, Наталка, Мирлена, Золотоколоса, Фаворитка, Смуглянка, Подолянка, Ясочка, Краєвид, Поліська-90, Столична, сорти жита озимого: Сіверське та Інтенсивне – 99, сорти гречки: Син 3/02, Українка, Антарія, Оранта, сорти проса : Омріяне та Чабанівське, сорти сої: Муза, Хвиля, Ворскла, Легенда, Сузір'я, Устя, інтенсивні технології вирощування зернових колосових культур (пшениця озима, пшениця яра, тритикале) та питання землекористування. У рейтингу науково-дослідних установ аграрної науки провідні позиції на Київщині за поширенням сортів пшениці займають Миронівський інститут пшениці імені В.М. Ремесла НААН, Інститут фізіології рослин і генетики НАН України, Одеський селекційно-генетичного інститут НААН, ННЦ "Інститут землеробства НААН", Білоцерківська селекційно-дослідна станція. Іноземні селекційні інновації, особливо гібриди кукурудзи і соняшнику, ріпаку, сої складають високу конкуренцію вітчизняним сортам цих культур і поширені в Україні.

Саме наукові розробки в галузі рослинництва (сорти і технології вирощування сільськогосподарських культур) забезпечують більш високий рівень окупності оборотних коштів. Тому попит на селекційно-насінневі розробки наукових установ Київщини підтверджується збільшенням кількості заключених ліцензійних угод з господарствами АПК на вирощування елітного насіння, за 2006-2014 рр. таких договорів укладено біля 2,5 тисяч.

Слід зазначити, що селекційні інновації на аграрному ринку країни пропонуються у вигляді необхідного натурального товару – насіння нових сортів і гібридів сільськогосподарських культур, тому і користуються таким високим попитом у агровиробників. Технологічні розробки пропонуються виробництву як пакет техніко-технологічних документів з науковим супроводом проведення технологічних операцій, тому агропідприємства не завжди проявляють тут високу зацікавленість.

Значним попитом у галузі землеробства користуються розробки з питань обробітку ґрунту, а також раціонального використання органічних, мінеральних і бактеріальних та вапнякових добрив, а наукові розробки з питань кормовиробництва і луківництва користуються значно меншим попитом у сільгоспвиробників, так як поголів’я худоби з року в рік зменшується. Хоча у світі необхідність у тваринницькій продукції випереджає попит на інші продукти харчування, зокрема рослинницьку продукцію, ця ситуація буде зберігатись і надалі. В перспективі високі ціни на продукцію тваринництва стимулюватимуть розведення ВРХ та свиней і в Україні, на цій основі зросте потреба у розвитку кормової бази.

Наукові розробки з питань реформування аграрного сектору економіки не знаходять свого споживача, через відсутність цілеспрямованої економічної політики держави у сфері розвитку АПК країни.

Високовитратні наукові розробки з питань землеробства (терасування схилів, створення захисних водозахисних зон при малих річках та інші) мають так званий прихований попит, тобто не користуються популярністю через нестачу і не швидку окупність капіталовкладень (конверсійний маркетинг) .

За даними опитування і анкетування керівників та спеціалістів ряду господарств Київщини та інших регіонів України в період роботи міжнародних виставок «Агро – 2006- 2014», «Україна аграрна – 2009-2010», «Інтер АГРО – 2009-2013» та при проведенні науково – виробничих семінарів, днів поля, телефонних звернень нами вивчались напрями можливого наукового забезпечення, що дало змогу визначити попит сільгоспідприємств окремих регіонів країни на наукову продукцію аграрної науки.

Аграрні формування всіх регіонів України мають значний попит на сорти зернових культур з урожайністю понад 6 т/га, нові гібриди кукурудзи продуктивністю понад 10-12 т/га, технології їх вирощування, також проявляють високу зацікавленість щодо урожайних сортів жита озимого, пшениці ярої, ячменю ярого, сої, ріпаку, гречки і проса, люцерни, люпину. Невпинно зростає розширення посівних площ в зонах Лісостепу і навіть на Поліссі під такою культурою як соняшник, тому виробникам необхідні сучасні енергозберігаючі технології вирощування і якісній насіннєвий матеріал цієї культури.

Зокрема, агроформування Київщини мають значний попит на сорти пшениці озимої з стійкою врожайністю по рокам понад 7 т/га, ріпаку – 3,5 т/га, сої – 3т/га, проявляють високу зацікавленість щодо технологій вирощування зерна високого класу і пивоварного ячменю.

Товаровиробники сільськогосподарської продукції південного Лісостепу та Поділля мають потребу в урожайних сортах гречки і середньоранніх сортах сої, які можна збирати на високому зрізі.

Товаровиробники сільськогосподарської продукції західного регіону мають потребу в сортах пшениці озимої, жита озимого, тритикале, ріпаку, в технологіях виробництва дешевих кормів та в системах ведення біологічного (органічного) землеробства.

В Україні за останні 5 років різко зменшилось виробництво житнього хліба в країні, а посівні площі під цією культурою є незначними, тому попит на сорти жита починає швидко зростати.

Майже всі агроформування країни за останні 20 років у разі зменшили внесення органічних добрив [4,с.52-86] на полях вирощування сільськогосподарських культур, родючість ґрунтів знижується, тому необхідні сучасні науково збалансовані напрями застосування нових систем удобрення .

Слід відзначити, що при опитуванні 129 респондентів агропідприємств Лісостепу, тільки 18% з них проявили зацікавленість до ведення органічного землеробства у господарствах. На Поліссі цей показник дещо вищий – 27% .

Рис.1. Діаграма попиту агровиробників на наукові розробки аграрної науки Київщини у 2010-2014 рр.

Маркетингові дослідження інфраструктури ринку наукової продукції АПК Київщини показали, що 87,5 агроформувань-респондентів підтверджують перспективність застосування нововведень, не визначились – 11,2%, відмовляється незначна кількість – 1,3%. Повну готовність до впровадження запропонованих інновацій підтверджує в цілому по АПК – 57,4%. Щодо готовності застосування інновацій по галузях, то у рослинництві ступінь сприйняття інновацій становить 58,7%, у тваринництві – 42,3%. Значна частина сільгоспвиробників готова здійснити широке впровадження інновацій лише після покращення свого економічно-фінансового стану, не розуміючи, що така вичікувана позиція та сподівання на зустрічні кроки з боку держави без власних зусиль на поліпшення виробництва навряд чи дасть позитивні результати [3, с. 4].

Вирішальним фактором при виборі інновацій є якість продукції, її окупність і доступна ціна, за це висказались 95% респондентів. Вигідні умови постачання наукової продукції також суттєво впливають на кінцеве рішення щодо вибору організації співпраці, 38 % респондентів господарств, що приймали участь в опитуванні підтримали це.

Більше 57% респондентів сільгосппідприємств виразили бажання одержати консультації науковців з питань рослинництва, 34% – з питань землеробства, 12% – з питань кормови-

робництва, 9% – з питань економіки. При цьому майже половина респондентів господарств виявила бажання отримувати наукову інформацію шляхом консультації спеціаліста з виїздом безпосередньо у господарство, з можливістю підтримувати спілкування і обмін інформацією у телефонному режимі.

За даними опитування 89% респондентів агроформувань виявляють бажання впроваджувати новітні досягнення науки або продумані рішення в зерновому господарстві, тому й надалі для ННЦ “Інститут землеробства НААН” пріоритетним напрямом залишаються дослідження з питань селекції і насінництва та технологій вирощування пшениці озимої, кукурудзи, жита озимого, ячменю ярого, пшениці ярої.

Понад 44% респондентів агропідприємств проявили зацікавленість до сортів та технологій вирощування ріпаку, сої, соняшнику гречки, проса, тому потрібно поглиблювати наукові дослідження по цих культурах.

Важливою складовою маркетингу інновацій є патентно-кон’юнктурні дослідження. Щорічно науково-дослідними установами Київщини аграрного спрямування проводиться понад 120 патентно-кон’юнктурних досліджень, найбільше – з питань рослинництва, селекції і насінництва, механізації та електрифікації, менше – з питань землеробства, зоотехнії та ветеринарної медицини, аграрної економіки та переробної промисловості.

Патентно-кон’юнктурні дослідження оригінаторів розробок спрямовані, в першу чергу, на створення інноваційної продукції аграрного сектору економіки, аналіз ринкових зв’язків, цінової ситуації, узагальнення практики створення ринку інтелектуальної власності, удосконалення методики оцінки об’єктів права інтелектуальної власності. Однак, більшість новостворених інновацій мало захищені законом інтелектуальної власності, тільки на третину з них одержано деклараційні патенти. Оригінатори інновацій часто втрачають права на свої розробки і винаходи.

Життєвий цикл інновації [2, с. 237]. триває з дня впровадження до широкого освоєння (тобто триває в просторі і в часі), тому оригінатори розробки повинні постійно підтримувати її конкурентоспроможність за рахунок реклами, кращого знання сегменту [6, с. 52]. і кон’юнктури ринку, вигідні умови постачання.

У зв'язку з цим, особливого значення в сучасних умовах динамічного, швидкоплинного ринкового середовища набувають питання дослідження і прогнозування кон'юнктури ринку. Реалізація наукоємної продукції на аграрному ринку країни часто визначається кон'юнктурою [1]. Кон'юнктура ринку – це економічна ситуація, що склалася на ринку відносно попиту, пропозиції, рівня цін, товарних запасів, становище основних фірм конкурентів [2].

Найбільш сприятлива кон'юнктура аграрного ринку України для реалізації наукової продукції з питань селекції та насінництва складається в серпні-вересні і рано навесні, для технологічних розробок – взимку і весною, з питань землекористування і землеробства – весною і влітку.

До інноваційних розробок науково-дослідних установ Київської області, які сприяли нарощуванню валового виробництва зерна в області за останні 10 років необхідно, перш за все, віднести новостворені високо-врожайні сорти пшениці озимої: Легенда Миронівська, Оберіг Миронівський Смуглянка, Золото-колоса, Фаворитка, Подолянка, Краєвид, Столична, Аналог, Білоцерківська напівкарликова, Перлина Лісостепу, Ясочка, пшениці ярої – Недра, Вітка, Колективна-3, Елегія Миронівська та Струна Миронівська. Впровадження цих сортів забезпечило приріст зерна на рівні 3-12 ц/га.

Слід зазначити, що понад 65% зернового клину Київщини засівається сортами, які створюються науково-дослідними установами області. Вклад науковців дослідних установ Київщини у виробничі здобутки області є значним. У 2009-2014 роках аграрна Київщина досягла доброго результату з виробництва зерна, валовий збір перевищив 2,8 млн тонн, урожайність по області склала понад 4 т/га. Серед районів області високі показники досягнуто в Кагарлицькому районі, де врожайність зернових на площі понад 40 тис. га перевищила 5,2 т/га, у Володарському районі, де на площі 24 тис. га одержано урожайність зернових понад 5 т/га. Непогані здобутки і у Білоцерківському районі, урожайність зернових на площі 50 тис. га склала понад 4,3 т/га.

Окремо слід відзначити базове господарство Київського центру наукового забезпечення АПВ агрофірму «Перемога» Кагарлицького району, де було впроваджено інноваційний проект

«Виробництво наукоємної продукції в галузі рослинництва». Урожайність пшениці озимої на площі 300 га в 2007-2014 рр. досягла рівня 8,5 т/га, гороху – 5, ріпаку – 3,2 т/га.

До найбільш вагомих технологічних інновацій, що широко впроваджуються в аграрних підприємствах Київщини та інших регіонів країни є інтенсивні технології вирощування зернових і зернобобових. За інтенсивною технологією повністю або частково (яка весь час удосконалюється в ННЦ "Інститут землеробства НААН") в області вирощуються зернові на площі біля 150 тис. га.

У сфері землеробства використовується, але заслуговує на більш широке освоєння на виробництві також інновація ННЦ "Інститут землеробства НААН" "Осітнє внесення гербіцидів сульфанілсечовинної групи в посівах пшениці озимої", яка на площі 200 га в умовах Київщини протягом 2008-2014 рр. забезпечила приріст урожаю на рівні 1.8-3,5 ц/га. Незначний приріст можна сказати, але його одержано без зайвих матеріальних і енергетичних ресурсів, тільки за рахунок перенесення строків застосування гербіцидів, з весни на осінь [7, с. 7-8].

Високу окупність обігових коштів забезпечує при освоєнні виробництвом наукова розробка відділу ґрунтової мікробіології "Комплексний біопрепарат для інокуляції насіння сої і квасолі". Економічний ефект від застосування інокуляції насіння сої штамом *Br. japonicum* 71T + *Vas. mucilaginosus* в господарствах Бершадського району Вінницької області перевищив 1200 грн/га, за додаткових витрат – 300 грн/га. Приріст урожаю сої склав 4 ц/га за загальної врожайності культури – 27 ц/га.

Добре зарекомендували себе на виробництві й користуються попитом в Україні і закордоном не генно-модифіковані сорти сої ННЦ "Інститут землеробства НААН" Ворскла, Легенда, Анжеліка, Устя, Хвиля, Сузір'я, стійка продуктивність цих сортів складає 3,0-3,2 т зерна на гектар. Площа поширення сортів сої ННЦ "Інститут землеробства НААН" в Україні перевищує 100 тис. га.

Найбільш високоокупними в галузі рослинництва показали себе інновації у овочівництві та садівництві. Так, наукова розробка «Високопродуктивні конструкції інтенсивних насаджень яблуні на слаборослих підщепах» Інституту садівництва НААН у 2008-2013 рр. забезпечила економічний ефект понад 12 тис. грн/га

за рівня рентабельності 120% в ТОВ «Гарант» Васильківського району.

Інновації у тваринництві, за винятком свинарства, характеризувались не високим рівнем окупності через диспаритет цін на молоко і м'ясо в порівнянні до цін на корми, паливо та електроенергію. Темпи зростання собівартості перевищували у ціновому еквіваленті знаходження від реалізації продукції тваринництва. Тільки при добових приростах молодняка ВРХ понад 700 г і надоях понад 15 кг молока на корову виробництво продукції було рентабельним.

У господарствах Київської області, зокрема, СТОВ «Агросвіт» Миронівського, «Терезине» Білоцерківського, «Шамраївський» Сквирського, «Чайка» Київ-Святошинського, ПСП «Дзвеняче» Тетіївського районів за рахунок тривалого впровадження інновацій у племінній справі створено поголів'я молочного стада з надоями понад 6 тис. кг на корову. Розвинуте тваринництво в цих господарствах забезпечує рентабельність виробництва.

Нові інноваційні розробки з економічних питань не знаходили свого споживача через велику затратність проектів і значні масштаби впровадження. Всебічне вивчення аграрного ринку країни триває.

Висновок

Кінцевими результатами різнобічних аграрних досліджень є інноваційні розробки, що мають закінчену форму: сорти, гібриди сільськогосподарських культур, технології у рослинництві та землеробстві, системи удобрення, сівозміни, прийоми захисту рослин, штами мікроорганізмів, методики досліджень, стандарти, нормативні документи, рекомендації, які потребують розроблення підходів до ціленаправленого виходу на аграрний ринок країни.

Для прискорення інтеграції науки у сільськогосподарське виробництво необхідно підвищувати конкурентоспроможність наукових розробок, перш за все доцільно спрямувати дослідження у напрямі створення нових високоврожайних сортів зернових культур (пшениці озимої та ярої, жита озимого), ріпаку, сої, кормових культур з високим потенціалом продуктивності, які користуються великим попитом на виробництві. Звернути увагу на технології вирощування зерна пшениці 2 і 3 класу, ячменю пивоварного та розроблення системи зеленого конвеєра для господарств з розвинутим тваринництвом.

Для покращення системності наукового забезпечення виробництва маркетинг і трансфер інновацій необхідно проводити в єдиному організаційному напрямі з урахуванням ефективності наукової розробки.

1. *Абрамова Г.П. Маркетинг: вопросы и ответы / Г.П. Абрамова. – М.: Агрпромиздат, 1991. – 159с.*
2. *Балабанова Л.В. Маркетинг: підручник / Л.В. Балабанова. – Вид.3-тє, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2011.- 543с.*
3. *Дерев'янку С.В. Завдання маркетингу інновацій і трансферу об'єктів права інтелектуальної власності в агровиробництво Чернігівського регіону / С.В.Дерев'янку, О.Ю.Локоть // Чернігівщина аграрна. – Ніжин, ТОВ «Аспект-поліграф», 2008. – С 2-4.*
4. *Зубець М.В., Тивончук С.О. Розвиток інноваційних процесів в агро-промисловому виробництві / М.В.Зубець, Тивончук С.О. – К.:Аграрна наука, 2004. – 192с.*
5. *Камінський В.Ф. Оцінювання конкурентоспроможності наукової продукції / В.Ф. Камінський, Г.Ю. Монке, Т.С. Ковбаса //Методичні рекомендації. – К.: ВД «ЕКМО», 2010. – 44с.*
6. *Котлер Ф. Основы маркетинга : Перевод. с англ./ Ф. Котлер. – С. – Петербург: АО «Коруна», АОЗТ «Литера Плюс, 1994. – 698с.*
7. *Малієнко А.М. Формування та розвиток бур'янового компоненту агрофітоценозу пшениці озимої за осіннього внесення гербіцидів / А.М. Малієнко , В.М. Коломієць //Карантин і захист рослин. – К.: Гамма-принт, 2010. – №7 – С. 7-9.*
8. *Цыпкин Ю.А., Люшкинов А.Н. Агрорынок: Учебное пособие. – М.: Колос, 1999. – 310 с.*

1. *Abramova, G.P. (1991). Marketing: voprosy i otvety. Moskva, Agropromizdat.*

2. *Balabanova, L.V. (2011). Marketynh: pidruchnyk. Vyd.3-tye, pererob. i dop, Kyiv, KNEU.*

3. *Derevyanko, S.V. & Lokot, O.Yu. (2008). Zavadannya marketynhu innovatsiy i transferu obyektiv prava intelektual'noyi vlasnosti v ahrovyrobnytstvo Chernihivs'koho rehionu. Chernihivshchyna ahraryna. Nizhyn, TOV «Aspekt-polihraf», 2-4.*

4. *Zubets M.V. & Tyvonchuk, S.O. (2004). Rozvytok innovatsiynykh protsesiv v ahro- promyslovomu vyrobnytstvi. Kyiv, Ahrarna nauka.*

5. Kaminskyi, V.F. Monke, H.Yu. & Kovbasa, T.S. (2010). *Otsynuyvannya konkurentospromozhnosti naukovoyi produktsiyi. Metodychni rekomendatsiyi*. Kyiv, VD «ЕКМО».
6. Kotler, F. (1994). *Osnovy marketinga : Perevod. s angl. S.-Peterburg: AO «Koruna», AOZT «Litera Pljus*.
7. Maliyenko, A.M. Kolomiyets, V.M. (2010). *Formuvannya ta rozvytok buryanovoho komponentu ahrofitotsenozu pshenytsi ozymoyi za osinnoho vnesennya herbicydiv. Karantyn i zakhyst roslyn*. Kyiv. *Hamaprynt*, 7, 7-9.
8. Суркин, Ju.A. & Ljukshinov, A.N. (1999). *Agromarketing: Uchebnoe posobie*. Moskva, Kolos.

У статті висвітлено результати багаторічних досліджень з вивчення попиту агропідприємств країни на наукові інновації науково-дослідних установ Київської області. Розкрито проблематику формування ринку інновацій в агропромисловому виробництві. Наведено приклади ефективності новітніх наукових розробок у підвищенні урожайності сільськогосподарських культур.

На сьогодні за прогнозами ООН лише 25 країн світу здатні повністю себе забезпечити продуктами харчування. Україна до них не належить, хоча і є однією із найпотужніших країн у галузі виробництва і продажу насіння соняшнику та зерна на світовому ринку. Сьогодні аграрний сектор дійсно є локомотивом економіки нашої держави. Найбільші надходження валютних коштів маємо саме завдяки роботі аграрного сектору. Але подальший розвиток агропромислового комплексу України і перехід його на більш якісний інноваційний шлях розвитку неможливий без широкого використання наукового потенціалу країни. Тому перед аграрною наукою стоїть непросте завдання забезпечення агропромислового виробництва вискооефективними науковими розробками (інноваціями), які дають можливість виробляти високоякісну сільськогосподарську продукцію і вести рентабельне господарство в ринкових умовах, не забуваючи про збереження довкілля.

Ключові слова: маркетинг, наукові розробки, інновації, впровадження, конкурентоспроможність, товар, трансфер інновацій, інноваційні проекти, ринок, наукоємна продукція, кон'юнктура.

В статье отражены результаты многолетних исследований по изучению спроса агропредприятий страны на научные инновации научно-исследовательских учреждений Киевской области. Раскрыто проблематику формирования рынка инноваций в агропромышленном производстве. Приведены примеры эффективности новейших научных разработок в повышении урожайности сельскохозяйственных культур.

На сегодняшний день по прогнозам ООН лишь 25 стран мира способны полностью себя обеспечить продуктами питания. Украина к ним не принадлежит, хотя и является одной из самых мощных стран в области производства и продажи семян подсолнечника и зерна на мировом рынке. Сегодня аграрный сектор действительно является локомотивом экономики страны. Наибольшие поступления валютных средств имеем благодаря работе аграрного сектора. Но дальнейшее развитие агропромышленного комплекса Украины и переход его на более качественный инновационный путь развития невозможен без широкого использования научного потенциала страны. Поэтому перед аграрной наукой стоит непростая задача обеспечения агропромышленного производства высокоэффективными научными разработками (инновациями), которые дают возможность производить высококачественную сельскохозяйственную продукцию и вести рентабельное хозяйство в рыночных условиях, не забывая о сохранении окружающей среды.

Ключевые слова: *маркетинг, научные разработки, инновации, внедрение, конкурентоспособность, товар, трансфер инноваций, инновационные проекты, рынок, наукоемкая продукция, кон'юнктура.*

The article highlights the results of many years of studying the demand of agricultural enterprises for scientific innovations from research institutions of the Kyiv region. Formation problems of the innovations market in agricultural production are revealed. Examples of efficiency of the latest scientific developments are shown in order to increase the yields of agricultural crops.

Today, according to UN forecasts, only 25 countries of the world can fully supply themselves with food products, and Ukraine does not belong to them. Although our country is one of the most powerful

countries in the field of production and sale of sunflower seeds and grains on the world market. Today, the agricultural sector is indeed the locomotive of our country's economy. We have the largest inflow of currency funds due to the work of the agricultural sector. But the further development of the agro-industrial complex of Ukraine and its transition to a more qualitative innovative way of development is impossible without the widespread use of the scientific potential of the country. Therefore, agricultural science has a difficult task of providing agricultural production with highly effective scientific developments (innovations), which make it possible to produce high-quality agricultural products and conduct a profitable economy in market conditions, not forgetting about preservation of the environment.

Key words: *marketing, research, innovation, implementation, competitiveness, product, innovation transfer, innovation projects, market, science-intensive products, business environment.*

Рецензенти:

Столярчук Н.М. – к.е.н.

Єкель Г.В. – к.е.н.

Стаття надійшла до редакції 28.09.2017 р.